

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙

องค์การบริหารส่วนตำบลเปาะเล้ง อำเภอเมือง
จังหวัดยะลา

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การ แก้ปัญหา การทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วม ต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณี ที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่า องค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการ เตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลเปาะเส้ง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการ ขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและ ประพฤติมิชอบจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ ที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการ บริหารงาน และ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบ ได้

องค์การบริหารส่วนตำบลเปาะเส้ง จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในองค์กรขึ้น เพื่อให้ หน่วยงานมีมาตรการระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการ ทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลเปาะเส้ง จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบน จากการดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔ จำนวน ๔ ด้าน คือ ประกอบด้วยประเด็น (๑) การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ (๒) การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือ การให้บริการตามภารกิจ (๓) การจัดซื้อจัดจ้าง และ (๔) การ บริหารงานบุคคล รวมทั้งกำหนดวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อลด ข้อผิดพลาดหรือลดความเสียหาย ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลเปาะเส้ง

ตุลาคม ๒๕๖๔

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๑
ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการ	๔
ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	๔
ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๗
ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต	๘
ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	๑๐

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. ความเสี่ยงการทุจริต

หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพัตติมิชอบ

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กร ได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุม ภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างความจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้าน การทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพัตติมิชอบ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมี มาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อน ปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการ ใ้การระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการ รับรู้และ ยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง(ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็น ลักษณะ กำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบถาม เป็นลักษณะ Post-Decision

๔. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพัตติมิชอบ

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออก ประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม(Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง(Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม(Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร(Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล(Monitoring Activities)

- หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
 - หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม
- ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการระต้อง Present & Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

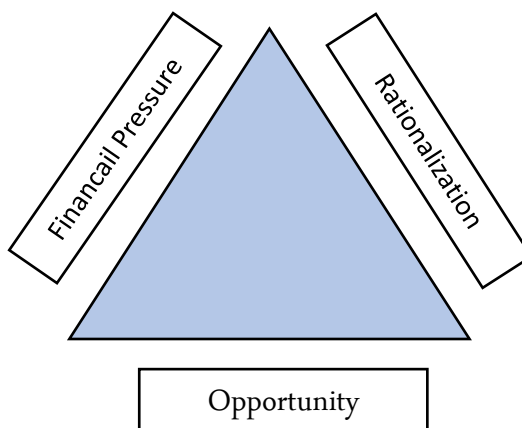
ทั้งนี้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบนี้ จะเน้นตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ องค์ประกอบที่ ๒ หลักการที่ ๘ ในเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นหลัก

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ มี ๔ กระบวนการดังนี้

- ☐ Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
- ☐ Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรกตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร
- ☐ Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสูญเสียต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าจะไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก
- ☐ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการที่อาจจะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๕. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรง กดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับ ควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

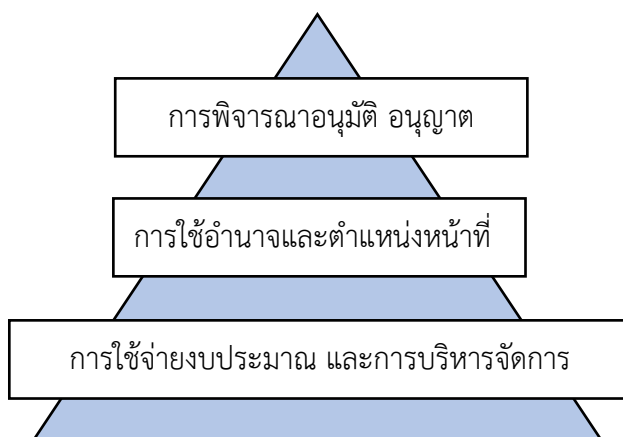
๖. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลเปะเล้ง จะแบ่งความเสี่ยงออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาต ของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ Opportunity

๓) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ ทรัพยากร ภาครัฐ

๗. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ มี ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยง

๒. การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

๓. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๔. การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

๕. การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

**ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ องค์การบริหารส่วนตำบลเปาะเส้ง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙**

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่างๆ อธิบายรูปแบบ พฤติการณ์ เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความ จำเป็นของการ เฝ้าระวังและการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการ ดำเนินงานที่อาจ ก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลเปาะเส้งที่มีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ / ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเปาะเส้ง

ประเภทความเสี่ยงด้านที่ (๑) ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ

ชื่อ กระบวนการ / การขออนุญาตก่อสร้าง ตัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร

ลำดับ	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต
๑	การรับคำขออนุมัติ/อนุญาต	-เจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจโดยมิชอบ ปฏิเสธการรับคำขอ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรตามกฎหมาย
๒	การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน	-เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมที่นอกเหนือ จากที่ระเบียบกำหนด เพื่อสร้างความยุ่งยากและนำไปสู่การเรียกรับ เงินทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใด เพื่อแลกกับการอำนวยความสะดวกเจ้าหน้าที่มีการเรียกรับเงินทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใด เพื่อให้ผ่านการตรวจแบบแปลน แม้แบบแปลนนั่นนั้นจะไม่ เป็นไปตาม พรบ. ควบคุมอาคารและระเบียบการเสนอผู้มีอำนาจ พิจารณาอนุมัติ/อนุญาตกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๓	การเสนอผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติ/ อนุญาต	-เจ้าหน้าที่จงใจประวิงเวลาให้ล่าช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนด โดยไม่ มีการแจ้งเหตุแห่งความล่าช้าให้ผู้ยื่นคำขอทราบ หรือมีการเรียกรับ เงินทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดจากผู้ยื่นคำขอ เพื่อเพื่อ แลกกับการอำนวยความสะดวก
๔	การแจ้งผลการพิจารณาอนุมัติ/ อนุญาต	-เจ้าหน้าที่เลือกปฏิบัติในการอนุมัติ/อนุญาต โดยให้สิทธิพิเศษแก่ผู้ ที่มีความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือผู้ที่เสนอผลประโยชน์ -เจ้าหน้าที่ ไม่ระบุเหตุผล ข้อเท็จจริง หรือข้อกฎหมายที่ชัดเจนใน การพิจารณาผลการอนุมัติ/อนุญาต มีการเจรจาต่อรองเรียกรับ สินบน

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ / ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเปาะเส้ง
ประเภทความเสี่ยงด้านที่ (๒) ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
ชื่อ กระบวนการ / การบริหารทรัพยากรบุคคล

ลำดับ	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต
๑	การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งพนักงาน อบต. พนักงานจ้างตามภารกิจ และ พนักงานจ้างทั่วไป	- เจ้าหน้าที่หรือผู้บริหารเรียกรับเงินทรัพย์สินหรือ ผลประโยชน์อื่นใด จากผู้สมัครสอน เพื่อแลกกับการ ช่วยเหลือให้สอบผ่าน หรือได้รับการบรรจุแต่งตั้ง
๒	การโอน/รับโอน พนักงาน อบต.	-เจ้าหน้าที่หรือผู้บริหารเรียกรับเงินทรัพย์สินหรือ ผลประโยชน์อื่นใด ในการอนุมัติรับโอน หรือการลงนาม ยินยอมให้โอนย้าย
๓	การเลื่อนระดับ / เลื่อนวิทยฐานะ เพื่อแต่งตั้งให้ ดำรงตำแหน่งในระดับที่ สูงขึ้น	- เจ้าหน้าที่หรือผู้บริหาร เรียกรับเงินทรัพย์สินหรือ ผลประโยชน์อื่นใด เพื่อแลกกับการให้เลื่อนระดับหรือ ผ่านเกณฑ์การประเมิน
๔	การประเมินผลการปฏิบัติงาน พนักงานเทศบาล พนักงานจ้าง	- ผู้บังคับบัญชาเรียกรับเงินทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ อื่นใดจากพนักงานจ้าง ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน และการต่อสัญญาจ้าง -ผู้บังคับบัญชาเรียกรับเงินทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ อื่นใดจากพนักงานเทศบาลในประเมินผลการปฏิบัติงาน การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนขั้นเงินเดือน

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ / ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเปาะเส้ง

ประเภทความเสี่ยงด้านที่ (๓) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ชื่อ กระบวนการ / การจัดซื้อจัดจ้าง

ลำดับ	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต
๑	การจัดทำรายงานขอซื้อขอจ้างและ การสืบราคา	- เจ้าหน้าที่/ผู้บริหารใช้อำนาจสั่งการให้เจาะจงเลือก สืบราคาและเชิญชวนไปยังผู้ประกอบการ ครอบคร้ว เครือญาติ หรือผู้มีผลประโยชน์ทับซ้อน เพียงกลุ่มเดียว เป็นการกีดกันผู้ประกอบการรายอื่น
๒	การจัดทำร่างขอบเขตของงาน คุณลักษณะเฉพาะ ของ พัสดุ	- เจ้าหน้าที่/ผู้บริหารใช้อำนาจสั่งการ ให้การกำหนดที่มีลักษณะ กีดกับหรือไม่เปิดโอกาสให้มีการ แข่งขันการจัดทำราคากลางสูง กว่าความเป็นจริงการใช้อำนาจหน้าที่ กำหนดคุณลักษณะที่เอื้อ ประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งเป็นการเฉพาะ
๓	การพิจารณาคัดเลือก	- เจ้าหน้าที่/ผู้บริหารใช้อำนาจคัดเลือกผู้ประกอบการที่มี ผลประโยชน์ทับซ้อน ให้เป็นผู้ชนะการเสนอราคา ผู้เสนอราคา สมยอมกัน -การแบ่งซื้อแบ่งจ้างเพื่อให้วงเงินต่ำลง เพื่อเลี่ยงวิธีการ ประมูลแบบทั่วไป (e-bidding) มาเป็นวิธีเฉพาะเจาะจง
๔	การอนุมัติสั่งซื้อสั่งจ้าง	- เจ้าหน้าที่/ผู้บริหาร ใช้ตำแหน่งหน้าที่อนุมัติโครงการ ให้กับผู้ประกอบการที่เสนอเงินทรัพย์สินหรือ ผลประโยชน์อื่นใดเป็นการแลกเปลี่ยน
๕	การควบคุมงานและการตรวจรับพัสดุ	- ผู้รับจ้างไม่ดำเนินการก่อสร้างตามรูปแบบรายการ - คณะกรรมการตรวจการจ้าง ตรวจรับงาน ไม่เป็นไป ตามเป็นไปตามคุณลักษณะเฉพาะหรือเงื่อนไขที่กำหนด ในสัญญาหรือข้อตกลง เพื่อแลกกับเงินทรัพย์สินหรือ ผลประโยชน์อื่นใด

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับคะแนน	ระดับการเกิดความเสี่ยง	โอกาสในการเกิด
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดมากกว่า ๙๙% หรือ เกิดบ่อย หรือ อาจเกิดขึ้นได้ภายในรอบวันถึงสัปดาห์
๔	สูง	โอกาสเกิดมากกว่า ๕๐% หรือ อาจเกิดขึ้นได้ง่าย หรือ อาจเกิดขึ้นได้ภายในรอบสัปดาห์ถึงรอบเดือน
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดมากกว่า ๑๐% หรือ อาจเกิดขึ้นได้เพราะเคยเกิดขึ้นแล้วหรือ อาจเกิดขึ้นได้ภายในรอบปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดมากกว่า ๑% หรือ อาจเกิดขึ้นได้แต่ยังไม่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นได้ภายในรอบหลายปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดน้อยกว่า ๑% หรือ เป็นไปได้แต่เฉพาะในกรณีฉุกเฉิน หรือเกิดขึ้นได้ยากแม้ในอนาคตในระยะยาว

ผลกระทบ (Impact)

ระดับคะแนน	ระดับความรุนแรง	ด้านประสิทธิผล	ด้านชื่อเสียงและภาพลักษณ์องค์กร		
		การดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	มีผลกระทบต่อ	ถูกฟ้องร้อง / ร้องเรียน	การนำเสนอข่าว
๕	สูงมาก	ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย > ๔๐ %	องค์กร/หน่วยงาน	คดีขึ้นสู่ศาลและถูกตัดสินว่าผิด	พาดหัวข่าวทางสถานีโทรทัศน์/หนังสือพิมพ์ / สื่อสังคมออนไลน์
๔	สูง	ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย > ๓๐-๔๐ %	หลายส่วนงาน	คดีอยู่ในชั้นศาล	กรอบข่าวทางสถานีโทรทัศน์/หนังสือพิมพ์/สื่อสังคมออนไลน์
๓	ปานกลาง	ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย > ๒๐-๓๐ %	เฉพาะภายในส่วนงาน	ออกสื่อ	ข่าวระหว่างส่วนงานเว็บไซต์
๒	น้อย	ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย > ๑๐-๒๐ %	เฉพาะหน่วยงานภายในส่วนงาน	ภายใน องค์กร/หน่วยงาน	ข่าวภายในส่วนงานเว็บไซต์
๑	น้อยมาก	ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย < ๑๐ %	เฉพาะบุคคล	ภายในส่วนงาน	ข่าวภายในหน่วยงาน

ตารางแสดงระดับความเสี่ยง

Rich Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕X๑ = ๕)	สูง (๕X๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕X๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕X๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕X๕ = ๒๐)
๔	ต่ำ (๔ X ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔X๒ = ๘)	สูง (๔X๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔X๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔X๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ X ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓X๒ = ๖)	ปานกลาง (๓X๓ = ๙)	สูง (๓X๔ = ๑๒)	สูงมาก (๕X๕ = ๒๐)
๒	ต่ำ (๒ X ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ X ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒X๓ = ๖)	ปานกลาง (๒X๔ = ๘)	สูง (๓X๕ = ๑๒)
๑	ต่ำ (๑ X ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ X ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ X ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ X ๔ = ๔)	ปานกลาง (๒X๕ = ๘)

➡ ระดับความเสี่ยง

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ (น้อยกว่า ๕ คะแนน)
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕ - ๙ คะแนน)
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐ - ๑๔ คะแนน)
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕ คะแนนขึ้นไป)

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง
๑	การขออนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร	-การเรียกรับเงินทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อ แลกกับการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติ/ อนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร	๒	๔	๘	ปานกลาง
๒	การบริหารทรัพยากรบุคคล	-การใช้ระบบอุปถัมภ์ การเรียกรับเงินทรัพย์สินหรือ ผลประโยชน์อื่นใด ในการบรรจุ แต่งตั้ง โอนย้าย เลื่อนระดับ ต่อสัญญาจ้างพนักงานจ้าง	๒	๒	๔	ต่ำ
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	-การเรียกรับเงินทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใด หรือ มีการเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	๒	๔	๘	ปานกลาง

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ/โครงการ การขออนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร								
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	การขออนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร	การเรียกรับเงินทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อ แลกกับการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร	ปานกลาง	- ดำเนินการตามพรบ. ควบคุม อาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่ แก้ไขเพิ่มเติมถึง - ดำเนินการตามพรบ. อำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาตของทราซการ พ.ศ.๒๕๕๘และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๑.ประกาศนโยบายเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่(No Gift Policy) และเผยแพร่ให้ ๒.จัดทำแผนผังขั้นตอนปฏิบัติงานตามกฎหมายเผยแพร่ ณ จุดบริการ ๓.จัดทำคู่มือการให้บริการประชาชน ๔.นำระบบบริการออนไลน์ e-Service มาใช้เพื่อลด การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ป้องกันการเรียกรับสินบน ๕ เพิ่มช่องทางกรรณการร้องเรียน กรณีมีการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่ โดยจะต้องเป็น ช่องทางที่เข้าถึงง่าย และให้ความคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส	งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	กองช่าง